

Praktijknetwerk "Roeien zonder problemen"

Eerste evaluatie demo's en ervaringen 2014

3 november 2014 – Klaas van Rozen

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Aanzet tot praktijknetwerk

- Aanhoudende geluiden over rooioproblemen ...
 - Verloren energie (brandstof, arbeid)
 - Hogere verwerkingskosten (tarra)
 - Uitval aardappelen (blauw) en uien (verveling)
- Telers voorzichtiger met inzet groenbemesters/compost
- Ook biologische telers ervaren problemen
- N.a.v. de startbijeenkomst:
 - Interviews en demo's
 - **Eerste evaluatie**

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Demo Dick Grijsen

- 6 behandelingen (gips, compost, NTS, zw. amm.)
- Alles vlak voor poten toegepast
- Droge zomer tot aan eerste oogst (ca. 5 augustus)
- Augustus 2014: koel en nat
- Beoordeling regenwormen op 25 augustus
 - Tussen 2 planten, ca. 15 cm rug (2x)
- Beoordeling roeien

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Geen effecten behandelingen op gewas (5 juli)

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Aangetroffen soorten regenwormen (25/8)

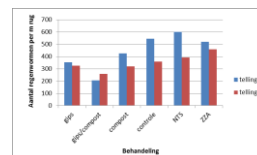

Grondeters

- *Aporrectodea caliginosa*
- *Allolobophora chlorotica*
- niet rood gepigmenteerde regenwormen
- ecologisch ander type: horizontaal vs. verticaal
 - Geen pendelaars
 - Geen strooisel-eters

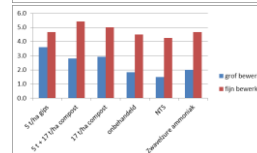
PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Wormen (25/8) en waardering roeien (10/9)

Opmerkingen:

- Vochtig
- Veel juveniele wormen
- Rug zakt in
- Tijdens graven:
 - vrij rulle grond
 - enkele aangekitte gronddelen

Opmerkingen:

- Droog / harde bovenlaag
- Veel (poreuze) kluiten
- Fijn bewerkte grond minder kluiten
- Effecten behandelingen nihil

PRAKTIJKONDERZOEK
PLANT & OMGEVING
WAGENINGEN

Verdere demo's bij telers in 2014

- Cees van Leeuwen: gips geen verschillen (rooide goed)
- Zeeland:
 - Veel wormen
 - 8-10 t/ha gips geen verschillen (rooide goed)

Overzicht (+: effect statistisch betrouwbaar)

	t/ha	Weerstand			Kluiten			Tarra			Wormen			
		Z	R	M	D	Z	R	M	D	Z	R	M	D	
ZZA	1	+	-	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-
	2	+	-			-	+		-	-		-	-	-
Gips	3	+	-			-	+		-	-		-	-	-
	6	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	-	-	-
	12		+	+			+	+		+	+		-	-
BK	6		+	-			+	-		-	-		-	-

Witte kolommen = voor het frezen toegediend

Resultaten interviews

1. Problemen met rooien in relatie tot regenwormen wordt door alle ondervraagden onderstreept.
2. Wel worden verbanden gelegd met andere factoren.
3. Waarom een wormenpopulatie zich sterk ontwikkeld is niet duidelijk.
4. Gescheurd grasland wordt expliciet genoemd en vermeden.
5. De algemene tendens is dat de mate en de omvang van de rooioproblemen de laatste jaren afnemen.
6. Alle telers zijn de laatste jaren bewuster met de grond bezig, in alle gevallen lagen de rooioproblemen hieraan ten grondslag.

Voorbeelden van aandacht (interview)

1. Geen teelt van aardappelen direct na gescheurd grasland.
2. Telers zijn overgegaan van late naar vroege of mid-vroege rassen.
3. Telers kennen de plekken; alert op goede rooiomstandigheden.
4. Telers gaan sneller met de grond na een oogst aan de slag.
5. Aandacht voor o.s. is sterk toegenomen.
6. Gerichtte aandacht voor drijfmest, culteren en het telen van groenbemesters wordt als positief ervaren in relatie tot de structuur.
7. Enkele telers passen compost en/of gips toe.
8. Het (te) fijn wegleggen van de aardappelruggen tijdens het aanfrezen wordt vermeden: een kluitje in de rug wordt als positief ervaren.

Verklaring voorkomen *Aporrectodea caliginosa*

1. Grondeter - bouwland
2. Klei: positieve correlatie
3. Klimaat:
 - a) T optimaal 10-20°C, grondeters wat hoger
 - b) Vocht! Langdurige droogte: veel afdoding
4. pH: zuur-intolerant
5. Lucerne: saponine negatief effect
6. Predatie? (bodem / nacht)
7. O.s.:
 1. verteerd voedsel
 2. lagere kwaliteit voedsel - efficiënt spijsverteringsstelsel
8. Bemesting/gewasresten (wormen voorkeur voor laag C/N ratio)

Eerste evaluatie praktijknetwerk 2014

- De problemen lijken in de Flevopolder af te nemen
- Telers pakken probleem creatief en veelzijdig aan
- In Zeeland vergelijkbare symptomen, maar impact?
- Droogte vs. regenwormen: timing essentieel
- Invloed grondbewerking vs. type winter?
 - Fijnere grond minder kluiten
 - Gips weinig effectief

